

Cölöpalapozás

A cölöpök definíciója

- teherátadás a mélyebben levő talajrétegekre a cölöpcsúcson és a cölöpköpenyen
- függőleges méretére általában $H > 5 \cdot D$ jellemző a teherbíró réteg mélysége és a befogás szükséges hossza szabja meg
- építés általában valamilyen "célszerszámmal" felülről, a járósíktól lefelé

A cölöpök funkciója, rendeltetése

új építmény alapozása

- mélyen teherbíró rétegnél
- aláüregelődési veszélykor
- magas talajvíznél a víztelenítés elkerülésére
- süllyedésérzékeny épületnél

régi épület megerősítése

- károsodott épületnél vagy tehernövelés esetén
- teher áthárítása mélyebb rétegekre
- síkalap alá, mellé v. azt átfúrva

földtámasztó szerkezet

- munkatérhatárolás
- lejtőstabilizálás

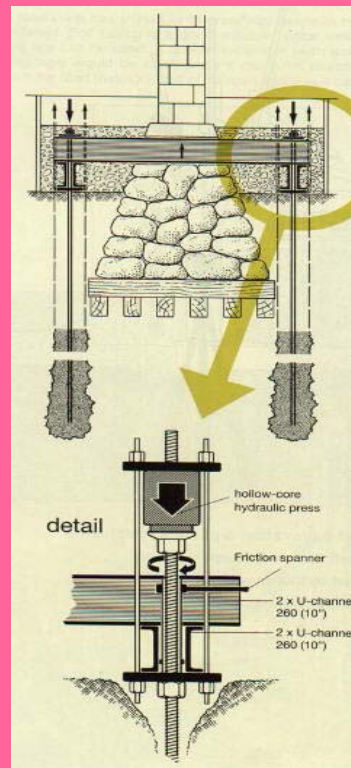
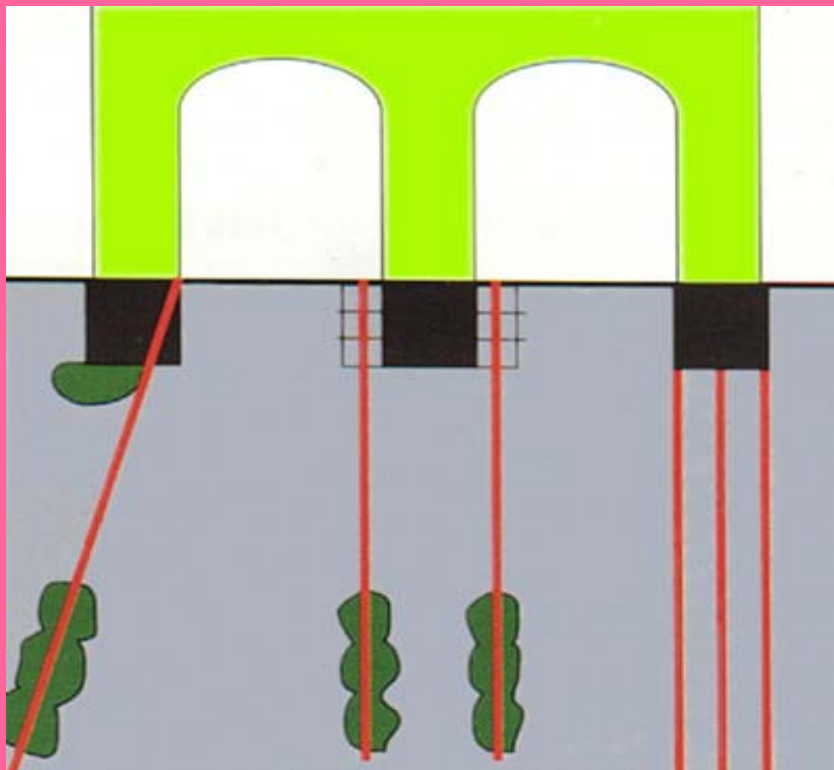
talajjavítás céljából

- tömörítés
- talajcsere

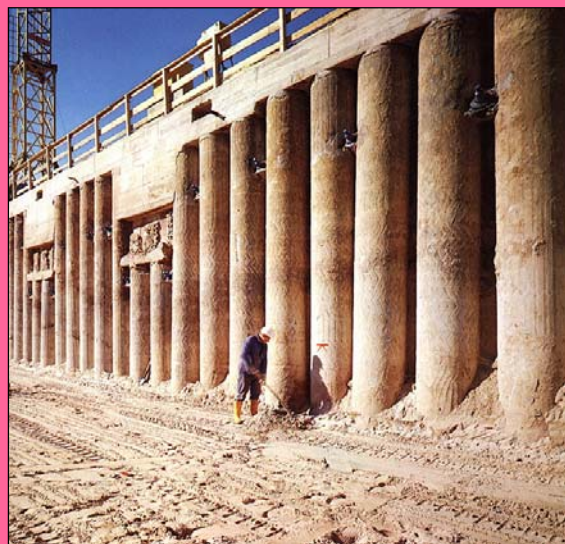
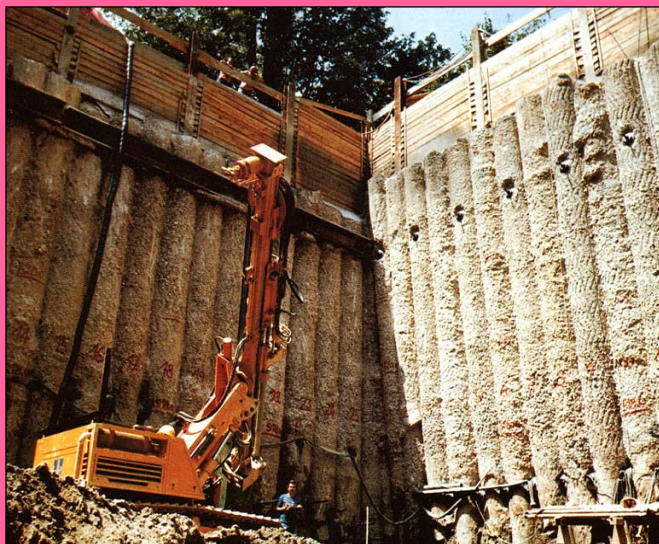

**Új épület
pilléreinek
alapozása
cölöpökkel**

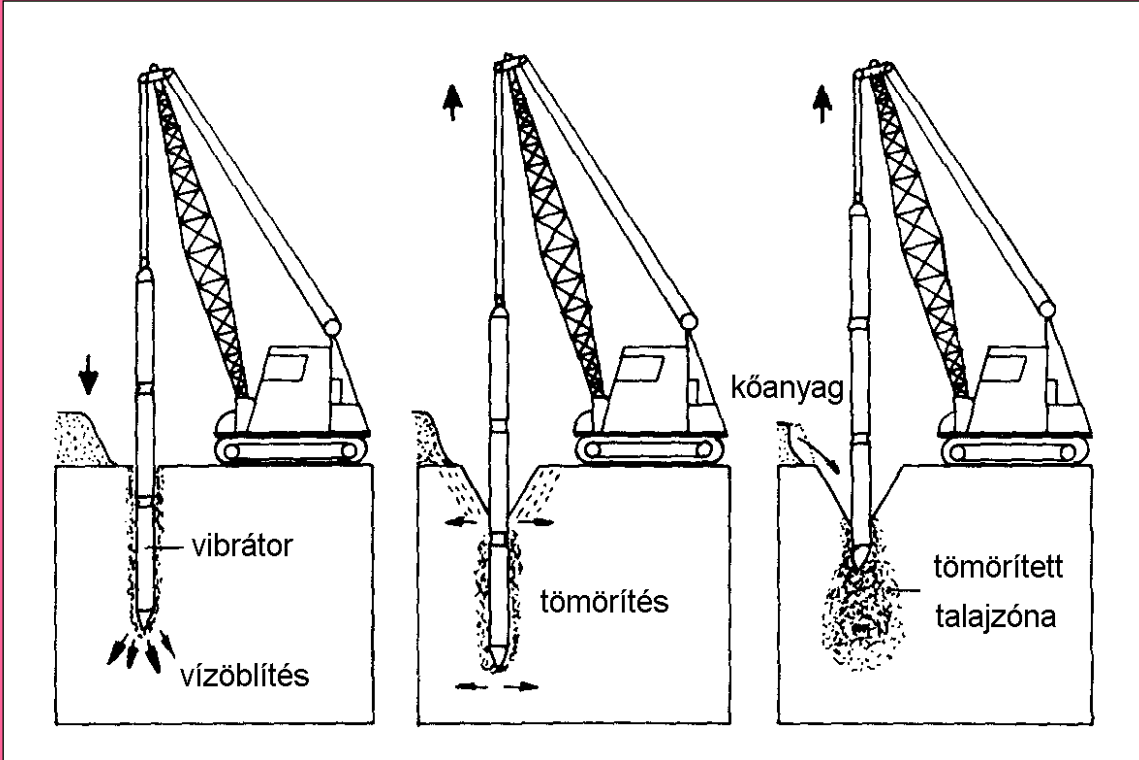
Alapmegerősítő cölöpök

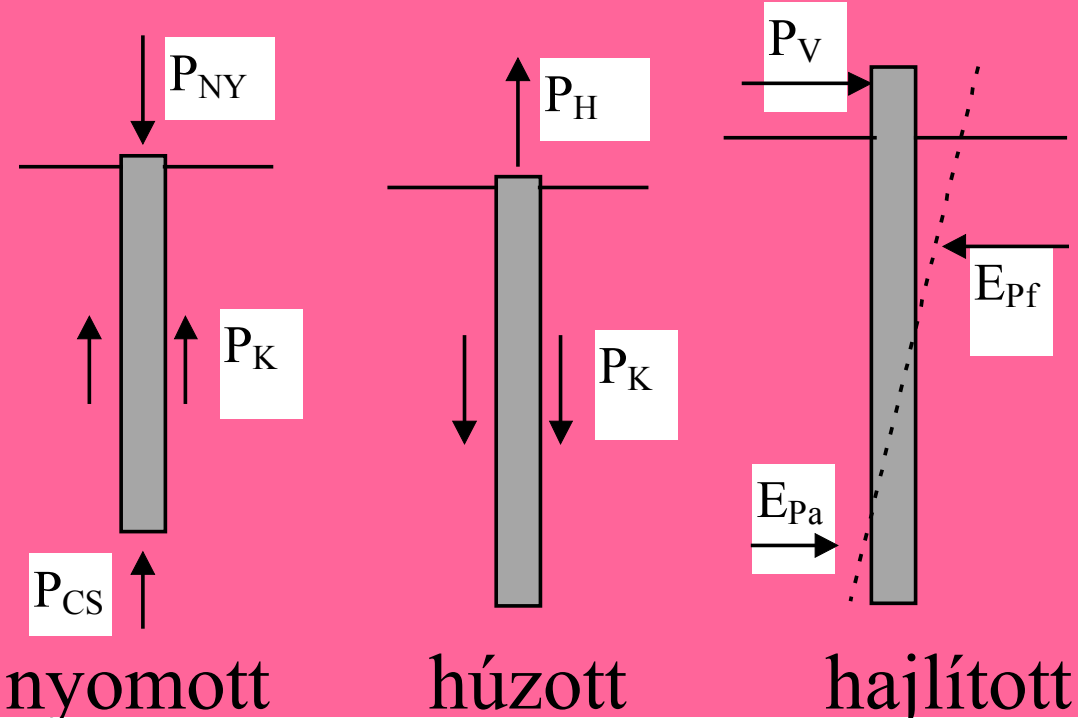
Földmegtámasztó cölöpfalak

Mélyvibrációval készülő talajjavító cölöp

Cölöptípusok mechanikai igénybevétel szerint

A nyomott cölöpök típusai

típus neve	teherátadás a talajra
álló	min. 67 % a csúcson
lebegő	min. 67 % a köpenyen
kombinált	33-66 % csúcs és köpeny

Cölöposztályozás az átmérő szerinti

Mikrocölöpök

- D=8-24 (30) cm
- főleg alap-megerősítésre
- speciális technológiákkal

„Normál” méretű

- D=30-80 cm
- szokványos terhű, érzékeny épületek
- mindkét technológiával

Nagyátmérőjű

- D > 80 cm
- nagy terhelésű, érzékeny épületek
- talajhelyettesítéses technológiával

A cölöpök anyaga

• vasbeton

- leggyakoribb
- készítése: helyben (az üregben) bedolgozva előregyártva (egészben v. darabokban)

• acél, öntött vas

- idehaza ritka, bár terjedőben van
- keresztmetszete: cső (egyben vagy elemekből) hengerelt profil (H-, I-szelvény)

• fa

- régen gyakori volt, mára szinte eltűnt
- tájvédelmi okokból vízi építményeknél,
- impregnálva

• szemcsés anyagok

- inkább talajjavításra
- kő, kavics, salak, meszes v. cementes talaj

Cölöpözési technológiák

Talajhelyettesítéssel

- talajkiemelés
üregkitöltés
- talajlazulás
→ teherbírásnövekedés
- lehajtáskor
sem zaj, sem rezgés

Talajkiszorítással

- cölöptest v. alul zárt cső
lehajtása
- talajtömörítés
→ teherbírásnövekedés
- lehajtáskor
zaj, rezgés

Talajkiszorításos cölöpök

TALAJKISZORÍTÁSOS CÖLÖPÖZÉSI TECHNOLOGIÁJA

- TALAJKISZORÍTÓ ELEM
- LEHAJTÁSI MÓD
- CÖLÖPTEST ELŐÁLLÍTÁSA

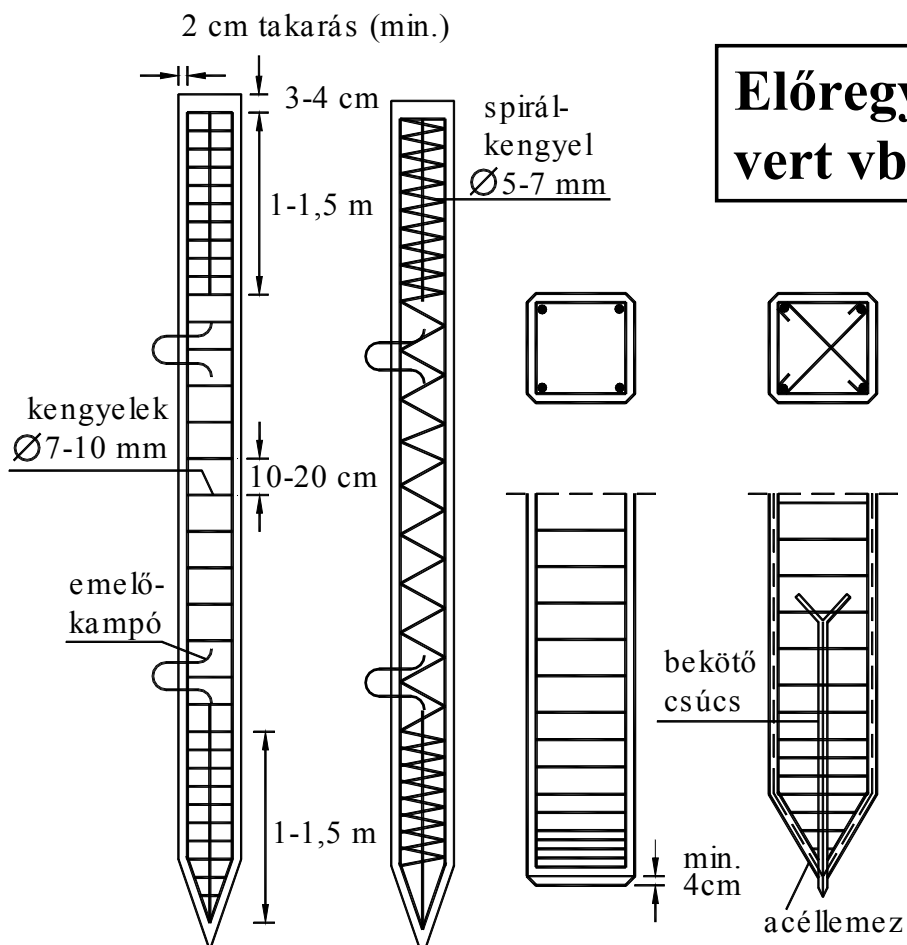
talajkiszorító elem

- **előregyártott vasbeton elemek**
négyyszögkeresztmetű cölöp
egyben v. darabokból kapcsolva
betoncsődarabok acélrúdra "felfűzve"
- **fémelemek**
acélcső
palástja sima v. spirállal ellátott
csúcsán betondugó v. elvesző fej
öntött vas cső
hengerelt profilok, zárt szelvények
- **fa**

lehajtási mód

- **verés**
- **vibrálás**
- **csavarás**
- **sajtolás**

Előregyártott vert vb. cölöp

Diesel cölöpverő

Diesel cölöpverő

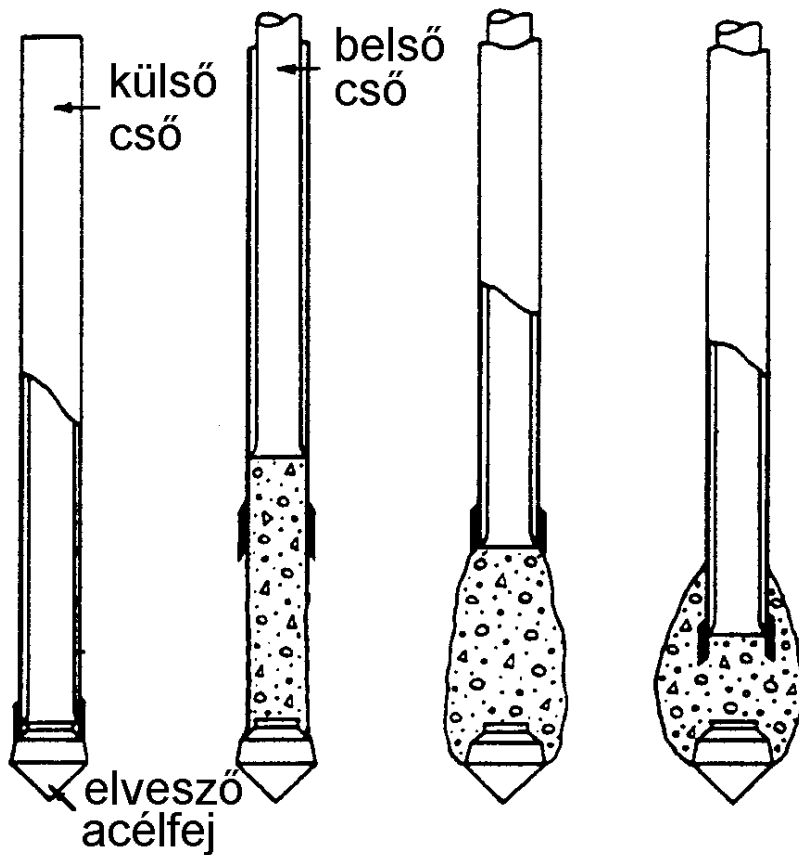

Zárható végű levibrált acélcső helyének kibetonozása

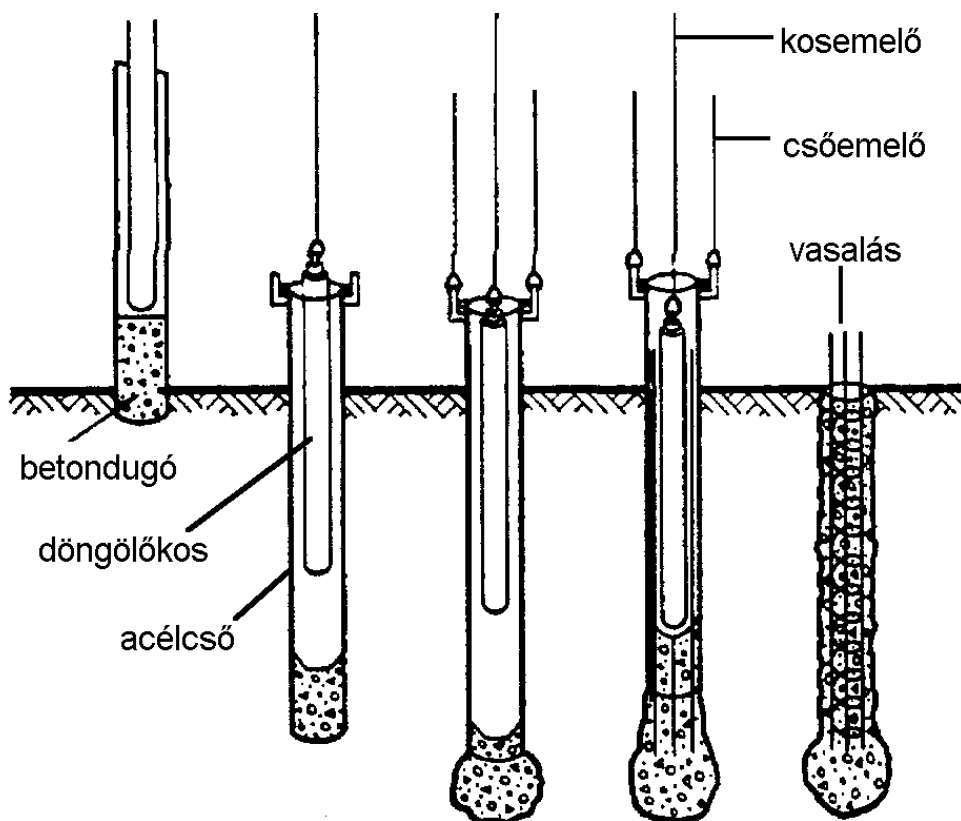

Simplex cölöp

elvesző fejű
acélcső
helyének
kibetonozása

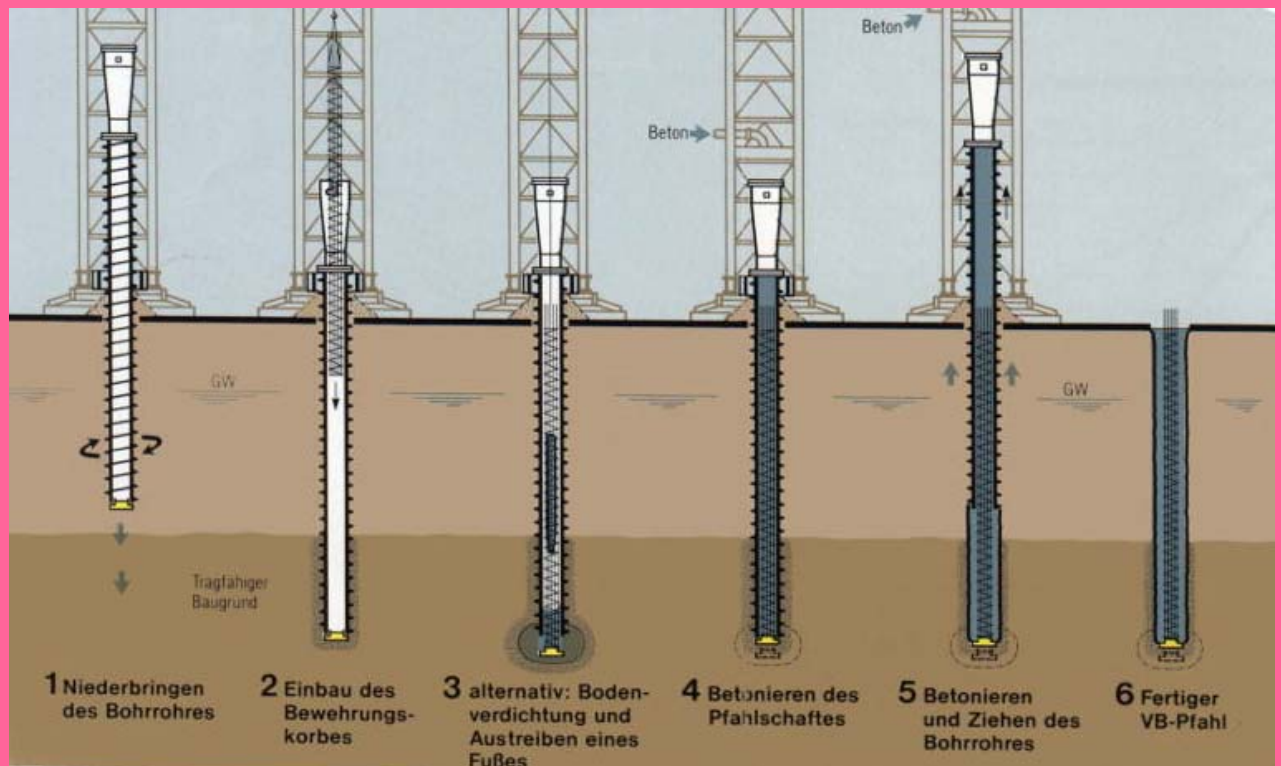

Franki-cölöp

Findex-cölöp elvesző fejű lecsavart acélcső kibetonozott helye

Omega-cölöp

**Talajhelyettesítéses
cölöpök**

Talajhelyettesítéses cölöpözés technológiai feladatai

- földkiemelés
- furatállékonyságbiztosítása
- cölöptest készítése
  - betonbevitel
  - betontömörítés
  - vasalás behelyezés

FÖLDKIEMELÉS

- végtelenített spirálfúróval
- rövid spirálfúróval
- kanálfúróval (dobfúróval)
- koronával
- markolóval
- iszapolóval
- öblítő folyadékkal szivattyúzva

A FURATÁLLÉKONYSÁG BIZTOSÍTÁSA

- önmagában állékony talajban semmi
- bennmaradó talajdugóval
- fúróiszappal (bentonitos "iszappal")
- béléscsővel
- előzetes talajszilárdítással

CÖLÖPTEST KÉSZÍTÉSE

- **BETONBEVITEL**

öntve vagy pneumatikusan
betonozó tölcseren, béléscsővön,
fúrószáron, injektáló csövön keresztül

- **BETONTÖMÖRÍTÉS**

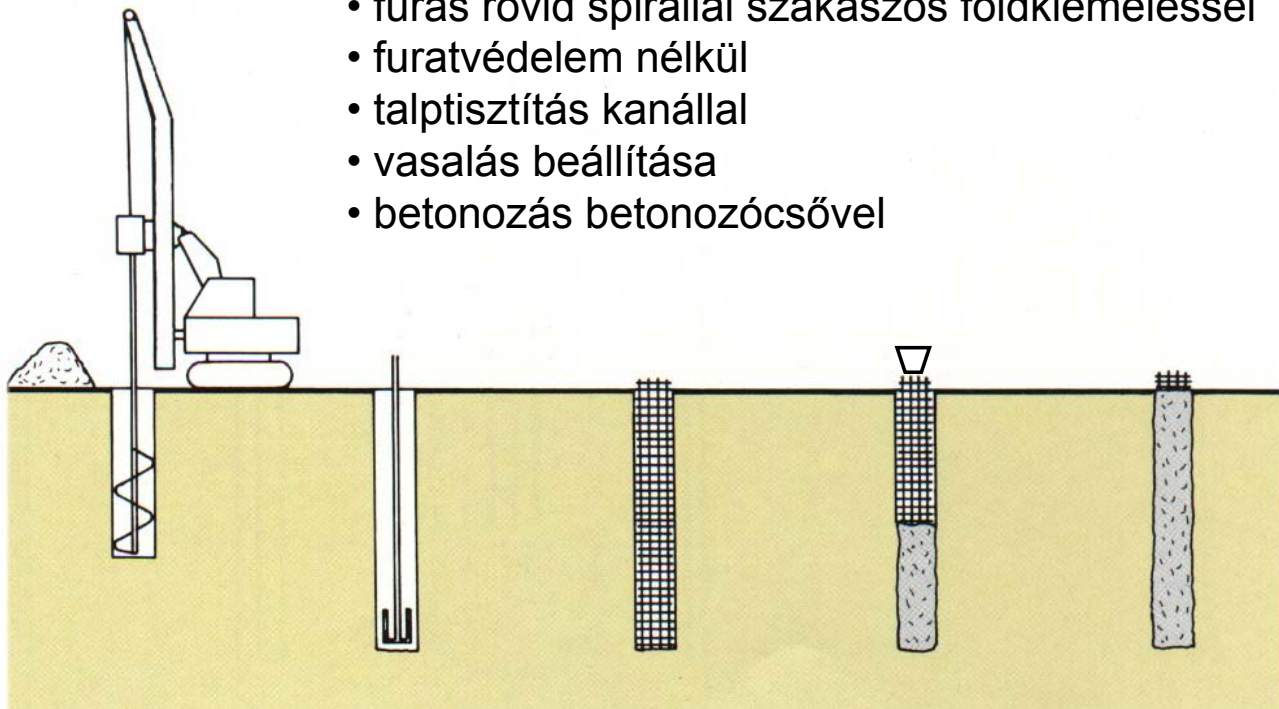
csömöszölés döngölővel v.csővisszaveréssel
vibráció merülő vibrátorral v. csőmozgatással

- **VASALÁSBEHELYEZÉS**

betonozás előtt beállítva
betonba süllyesztve (vibrálva)

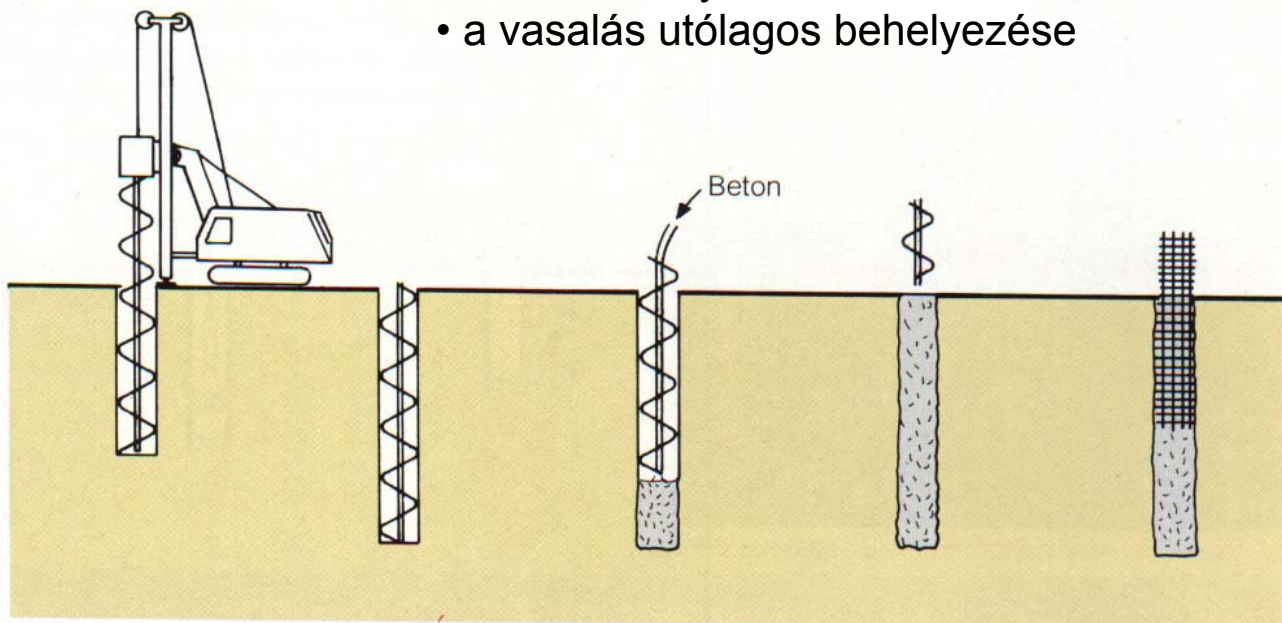
Fúrt cölöp készítése állékony talajban speciális eszközök nélkül

- fúrás rövid spirállal szakaszos földkiemeléssel
- furatvédelem nélkül
- talptisztítás kanállal
- vasalás beállítása
- betonozás betonozócsővel

CFA-cölöp

- fúrás végtelen spirállal
- furatvédelem bennmaradó talajdugóval
- betonozás nyomás alatt a fúrószáron át
- a vasalás utólagos behelyezése

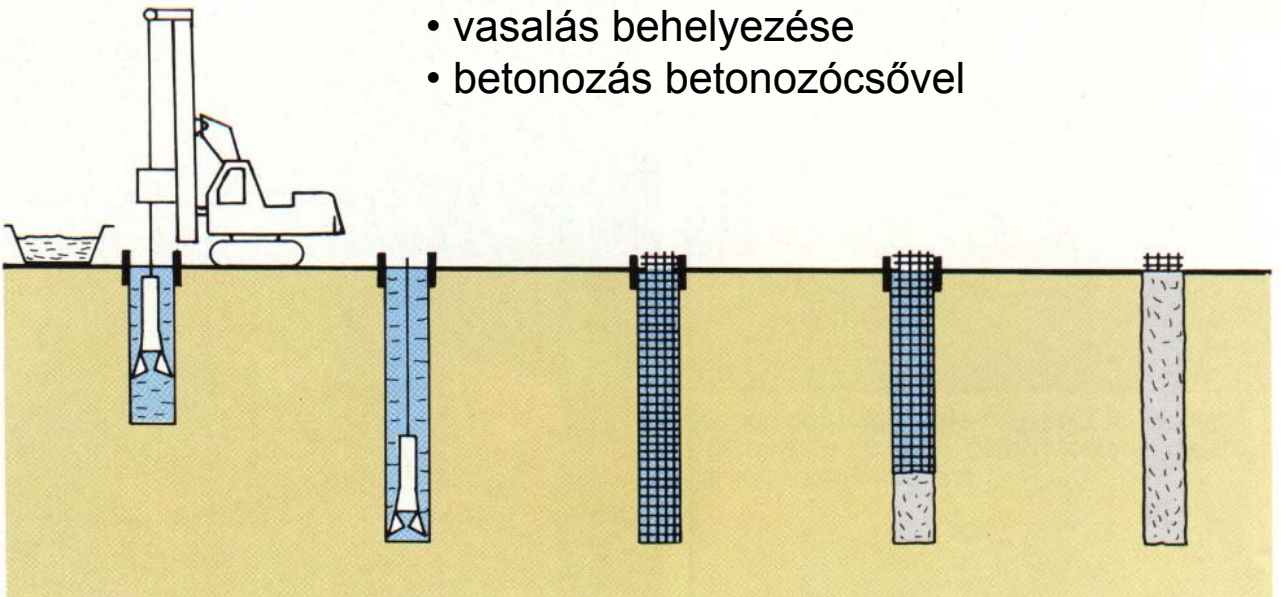

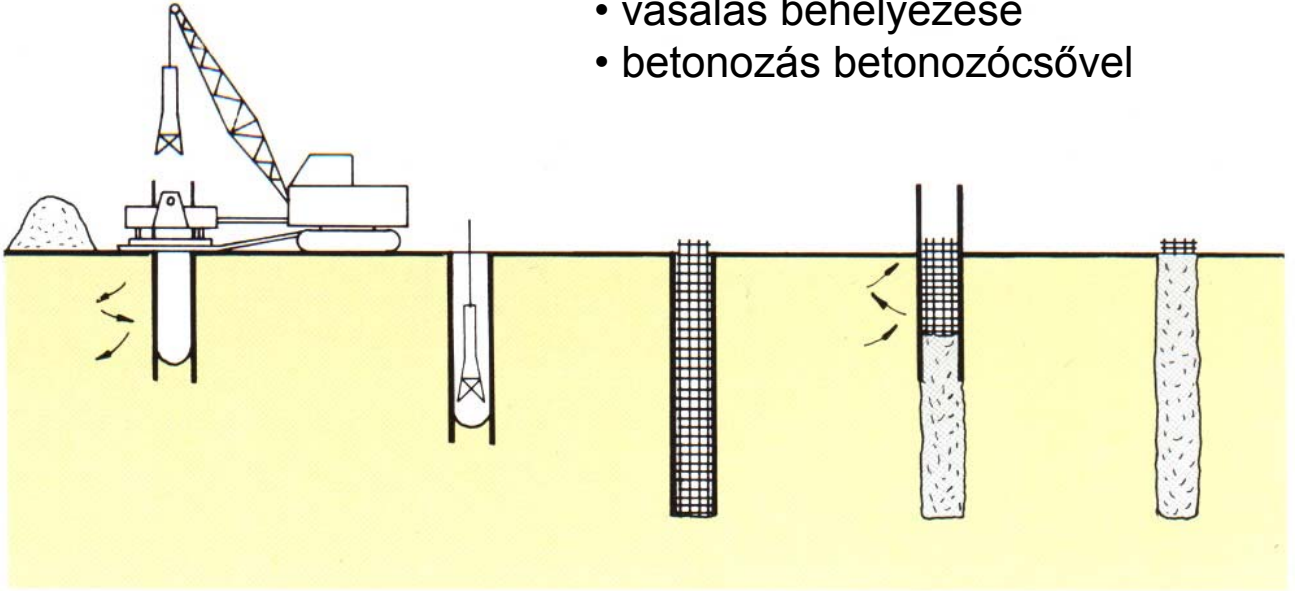
Fúróiszappal fúrt cölöp

- fúrás markoló fúróval
- furatvédelem bentonitos fúróiszappal
- vasalás behelyezése
- betonozás betonozócsővel

Béléscsővel fúrt cölöp

- fúrás markoló fúróval
- béléscsőves furatvédelem
- vasalás behelyezése
- betonozás betonozócsővel

Cölöpalapozások tervezése

Cölöpök statikai követelményei

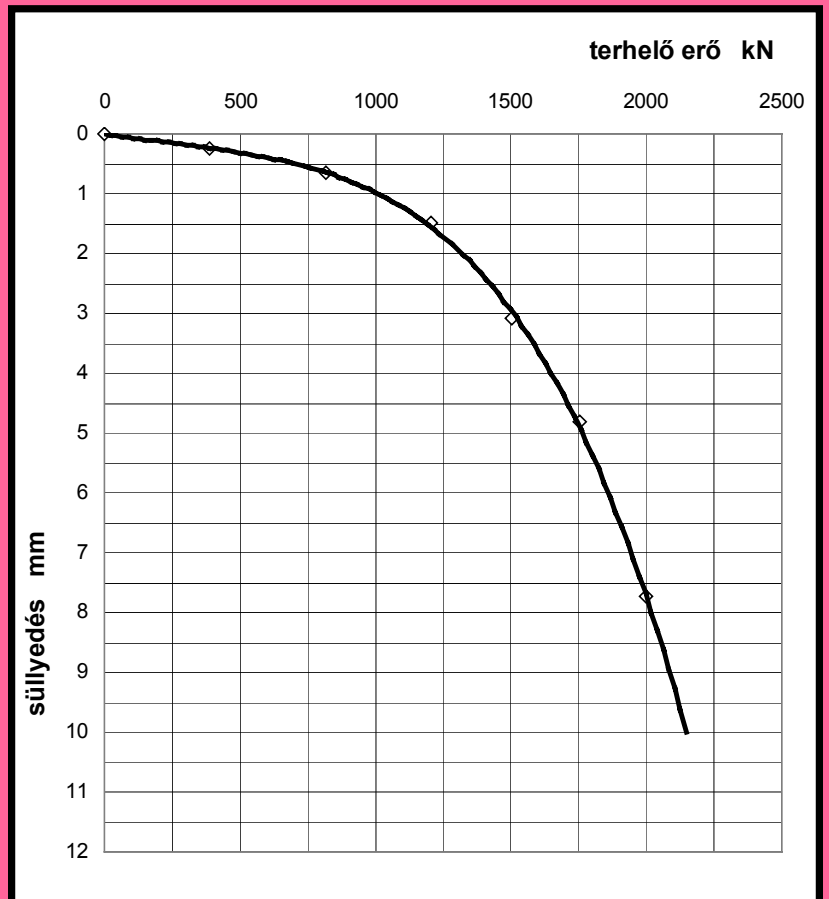
- valamennyi egyedi cölöp teherbírásának nagyobbak kell lennie a rájutó tehernél
- az egyedi cölöp süllyedése nem lehet nagyobb a megengedettnél
- a cölöpcsoportra jutó eredő erőt el kell bírnia a cölöpcsoportnak
- a cölöpcsoport süllyedése is megengedhető legyen

Egyedi cölöp törőerejének meghatározási módszerei

- próbaterhelés a helyszínén, a tervezett cölöpfajtán
- hasonló próbaterhelések eredményeinek adaptálása
- szondázási eredmények felhasználása
- szemempirikus teherbírasi képletek alkalmazása
- tapasztalati adatok
- dinamikus próbaterhelés
- elméleti eredetű képletek
- verési képletek

Próbaterhelési
görbe

Cölöpteherbírásszámítás

szondázás alapján,
szemiempirikus módszerekkel,
tapasztalati adatokkal
elméleti képletekkel

$$P_t = P_{cs} + P_K = A_{cs} \cdot \sigma_{cs} + \sum H_i \cdot K_i \cdot \tau_i$$

P_{cs}

csúcsellenállás

A_{cs}

keresztmetszeti terület

σ_{cs}

fajlagos csúcsellenállás

P_K

köpenysúrlódás

H_i, K_i

rétegvastagság x cölöpkerület

τ_i

fajlagos köpenysúrlódás

A P_H határerőt meghatározása
a P_t törőerőből
az MSZ 15005 szerint

$$P_H = \alpha_1 \cdot \alpha_2 \cdot \alpha_3 \cdot P_t$$

$$\alpha_1 = 0,9 \dots 0,5$$

a törőerő meghatározási módjától függően

$$\alpha_2 = 1,0 \dots 0,9$$

a talajviszonyok változékonyság alapján

$$\alpha_3 = 0,9 \dots 0,5$$

az esetleges károsodás következményei szerint